

eftersat Statsrevisionens Bemærkninger om Aandssvageanstalterne, vilde jeg have opdaget, at den kritiske Revisors Bemærkning, som der var henvist til i Anmærkningerne, lod sig diskutere. Jeg skal dertil bemærke, at Statsrevisionens Bemærkninger har jeg gjort mig bekendt med, men jeg har ikke kunnet komme til den Overbevisning, at Statsrevisionen i et og alt havde Ret lige over for den kritiske Revisor. Men dernæst skal jeg gøre opmærksom paa, at, selv om den mulig havde Ret den Gang, er det slet ikke sagt, at den har det i Øjeblikket, eller at dens Bemærkninger ere rigtige nu. Som Prisforholdene ere i Øjeblikket, kan der nok blive Tale om en mindre Omregulering af Kontingentet for Eleverne paa Aandssvageanstalterne, men ikke om nogen absolut Nedsættelse, medmindre Anstalterne skulle gaa økonomisk til Grunde. En saadan mindre Omregulering har været paatænkt, men jeg har opgivet den i Aar, fordi jeg fandt, at det var rigtigt at vente til næste Aar, saa kunde man lettere overse det hele, naar de Kellerske Anstalter vare komne i normal Drift igen. Derfor har jeg indskrænket mig til kun at forlange og bede Folketinget om at bevilge et Beløb, der svarer til 300 Kr. pr. Individ paa disse Anstalter, hvad der jo stemmer med Loven af 1898. Den Omstændighed, at Rigsdagen sluttede i Foraaret, uden at der var taget Bestemmelse om, hvad der skal gøres ved de meget betydelige Overskridelser paa Byggeriet og Ingeniørarbejderne ved Bregninge Aandssvageanstalt, har bragt Ministeriet i den pinligste Forlegenhed. Paa den ene Side vilde jeg ikke — og Direktionen har deri været enig med mig — betale Penge ud, som ikke vare bevilgede, men paa den anden Side har Statsingeniøren bestemt holdt paa, at han fralagde sig alt Ansvar for de meget skadelige Følger, der kunde komme af, at Arbejdet stod ufuldendt, og navnlig vilde det være i højeste Grad risikabelt, hvis det skulde staa saadan hele Vinteren. Jeg vilde derfor meget anbefale, om ærede Medlemmer af Finansudvalget mulig selv vilde tage Forholdene i Øje; jeg antager saa, at Resultatet vilde blive, at man enedes om, at Arbejdet skulde fortsættes, inden Vinter og Frost lægge Hindringer i Vejen derfor. Saa udtalte det samme ærede Medlem sig om de Latinskolebestyrere, som have ønsket at slutte sig sammen ved deres Skoler til een Institution, og i den Anledning ønske at faa den Rentegaranti forhøjet, som Staten allerede

er gaaet ind paa for nogle Aar siden, hvad der sikkert kan gøres uden al Risiko, fordi de fleste Ejendomme jo stige i Værdi fra Dag til Dag. Det ærede Medlem udtalte om disse Skolebestyrere, at de havde forlangt at faa et Undervisningsmonopol, og at Ministeren var gaaet ind derpaa, og der blev brugt meget stærke Udtryk om dette Overgreb paa Undervisningsvæsenets Omraade. Det ærede Medlem var ikke ganske korrekt i sin Fremstilling, naar han sagde, at først vilde de i 10 Aar ikke tilstede, at der blev oprettet nogen anden Skole, og dernæst vilde de være fri for en generende Konkurrence i Fremtiden. Det, som disse Skolebestyrere have forlangt, angaar kun 10 Aar og angaar ikke det, at der ikke maa oprettes Skoler i de 10 Aar, men at enhver Skole, der oprettes i disse 10 Aar, skal sættes i Forbindelse med Institutionen; men jeg kan iøvrigt trøste det ærede Medlem med, at heller ikke dette er Ministeriet gaaet ind paa. Jeg kunde godt være gaaet med til at love paa Administrationens Vegne, at man ikke skulde give Statstilskud til ny Skoler eller Rentegaranti til ny Skoler i dette Tidsrum, som f. Eks. i Fjor blev givet til Dr. Starckes ny, danske Skole, og jeg kunde meget godt udtale, at Ministeriet sikkert nøje vilde vaage over, at man ikke tilloed Oprettelsen af Skoler, som havde Præget af umodne Forsøg eller unfair Konkurrence eller den Slags, men at give et bindende Tilsagn om, at der ikke i noget Tilfælde maatte oprettes andre Skoler end dem, som Institutionen kunde ønske eller støtte, finder Ministeriet betænkeligt, og det behøves heller ikke, thi Sagen kan udmærket godt gaa i Orden uden det. — Det ærede Medlem fra Bælum (J. H. Jensen) udtalte sig for, at vi skulde give et større Beløb til Aftenskolerne. Det er naturligvis en Sag, der har min største Sympati, og hvis det ved en grundig Undersøgelse viser sig, at der er Trang til en Forøgelse allerede i Aar, vil jeg meget gerne gaa med dertil, men jeg vil dog nok gøre opmærksom paa, at der desværre endnu er mange dygtige Lærere, der sidde om Aftenen og undervise 6—8 Mennesker og dertil bruge 2—3 Timer 3—4 Gange om Ugen af deres knapt tilmaalte Tid, og det er et Spørgsmaal, om det i Virkeligheden er gavnligt, at man forcerer Aftenskolerne paa denne Maade. Det maa jo erindres, at den Kraft, der anvendes her, gaar til Dels tabt fra deres egentlige Formaal, Dagsundervisningen for Børnene. Hvad Tilskuddet til Aftenskolerne i Byerne angaar, vil jeg sige, at der jo nu er saa